

„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja za pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana za družabnike polit. društva „Soča“:

Vse leto f. 4.—
Pol leta „ 2.—
Četrt leta „ 1.10

Za nečrtašnike:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici pri Paternoliju in Soharju; v Trstu v tobakarnah „Via del Belvedere 119“ in „Via della caserma 6r“.

SOČA

Pri oznanilih se plačuje za navadno tristočno vrsto:

8 kr., če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 krat
6 „ „ „ 3 krat.

Za večje črke po prostoru in vsak pot 30 kr. za kolek.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredniku: Viktorju Dolencu v Gorici, Con. del Cristo 186 blizu živinskega trga kjer se nahaja tudi upravništvo. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcom in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Vabilo na naročbo!

Bliža se 2. kvartal, vsled česar vabimo naše prijatelje, da se ob pravem času naroče na naš list. Mi se domo trudili, da bo naš list zmerom več zanimivega in podučnega prinašal in da si tako zaslužimo zaupanje naših čitateljev.

Uredništvo.

Železniške koncesije

pa ustavoverci.

Orakel ustavovercev je zopet govoril, ali prav za prav govoril je veliki mašnik nemško-pemske frakcije one svojati, ki zdaj gospoduje v lesenjači pred škotskimi vrati, v seji 15. marcija filipiko spremljevano z obligatno pohvalo njegovih častiteljev grajujo čo zlorabo z državnim žepom pri podeljevanju železniških koncesij; s črno barvo je risal preobteženje državnega erarja po železniških subvencijah in kar je za nas še važnejše, spoznal je, da letošnji državni proračun bode vkljub uže storjenemu in še nameravanim pristrizkom, še zmerom izkazal primanjkljaj 24. milijonov goldinarjev; pa v njegovi filipiki pozabil je vendar omeniti dr. Herbst poznano vztrajnost vojnega ministra v zagovarjanju njegovih od leta do leta rastočih tirjatev, še manje pa se je zamislil na uže zgodovinsko postalo vsakoletno prekoračenje proračuna.

To beztolužno risanje je v velikem protislovju s kr. snimi barvami, s katerimi nam je finančni minister naslikal finančno stanje, ko je ravno ta po Herbstu napadan proračun predložil hiši poslancev, rekel je namreč, da bode letošnje državno gospodarstvo tako ugodno, da ne bo ne le nič primanjlo, ampak še celo ostalo.

Obema gospodoma bi sicer ne smeli odrekati državnih zmožnosti; vendar pa moramo po ravno

omenjenem priti do sklepa, da se je eden ali drugi obeh gospodov motil; pa zraven tega si ne moremo kaj, da ne bi se čudili, kako je mogoče, da vlada tako malo ali nič porazuma v najvažnejših državnih vprašanjih mej ministerstvom in tisto stranko, katera zmerom trdi, da je solidarna z ministerstvom.

Pa če bi bile tudi koncesije za železnice z njih nasledki še tako spraznile in ruinirale državni žep, tako je vendar opomin velikega kriminalista prišel dosti prekesno in po njem zagovarjana resolucija bi zdaj k večjemu toliko pomenila, kakor da se hoče hlev zapreti, potem ko so uže vse krave iz njega ubežale.

Kajti lahko b. se tudi vprašalo: „Kje pa je bil tistikrat dr. Herbst, kadar so se železniške koncesije z državnimi garancijami njegovim somislečim in prijateljem tako rekoč v hrbet metale, samo da so v najvažnejših vprašanjih, kakor urejenje državnega dolga, vojskuna ustava, posilne volitve, volilna reforma i. d. e. v zmislu vladnih predlogov glasovali in kako je mogoče pri lasokrojni ostrosti, s katero je navajen v svojih komentarjih in predavanjih na drobno razsojevati kazniva dejanja, da ne bi bil spoznal, da marsikaka železnica le zato odvrže male dohodke, ker bi večji dohodek za to povišanje dovoljeno državno subvencijo znižal.“

Še le zdaj, potem ko so njemu na srce prirastli nemško-pemski okraji in srenje se železnicami tako gosto na vse strani prekrizani, da nij več mogoče najti povoda za nove koncesije, se zamisli Nj. ekscelenca, da je treba štediti še celo z državnim denarom, ker bi bile zdaj morja na vrsto prišle južne kronovine, za katere se nij nič storilo od časov Marije Terezije sem, in ker se je ravno letos povsod močno na to delalo, da pridejo tudi te zadnje do užtka vsaj ene, tem deželam in državi močno hasljive železnice.

Pravična je na vsak način njegova opazka, da se je draga južna železnica zabarantala po slepi ceni na neko francosko društvo, in da še tega grešnega denara nij dobila država, ampak da ga je društvo samo

odslužilo po prevoževanju naše armade iz raznih kronovin v Verono, potem iz Verone v Florisdorf in od tukaj zopet v Italijo; ampak teh finančnih in političnih napak nij zakrivilo ljudstvo, osrečeno po južni železnici, in če zdaj ljudstvo tirja eno, od južne železnice neodvisno črto do morja, kateri se ustavlja trdovratno. Nj. ekscelenca, se nam hoče pozdevati, da to ustavljanje nij ravno pravo sredstvo, s katerim se ima kaznovati južna železnica zato, da je prekanila državo in da še zmerom upotreblja svoj monopol, da ž njim oskosrečno tlačiti in uničeva trgovstvo in obrtnijo južnih dežel.

A popolnoma krivo se nam zdi trjenje v velikem govoru Herbstovem, da nameravana svezna Avstrije po najkrači poti s Londonom in zahodno Indijo je v narodno-gospodarskem obziru k večjemu toliko vredna, da razbeljuje in kuri fantazije.

Kajti mi menimo, da smo v enem poprejšnem sestavku uže dokazali, da so le oni narodi, kateri so bili v stanu svetovno trgovstvo in posebno ono mej Indijo in Evropo po relativno najkrači poti posredovati, dospeli do najobširnejšega razvitka svojih naravnih pripomočkov in dosledno do bogatije, po tej pa do mogočnosti in če gospod profesor iz one lepe ideje ne zna napraviti družega, nego slab dovtip, kateri je v sed poročil časnikov zapeljal njegove verne čestilce do veselja in smeha, tako je s tem k večjemu dokazano, da njegovi mameluki na Dunaji nijso navajeni napijati svojih močij za mišljenje in da gospod profesor gotovo še nikoli nij bil profesor narodnega gospodarstva.

Naposled je le baharija, na katero smo žalibog v Avstriji uže navajeni, če Nj. ekscelenca govori o neprijetnostih, katere bi znalo uročiti bojevanje proti javnemu mnenju v tej zadevi.

Mi si zabilježimo kot prav cenljivo izpoved to, da javno mnenje še celo na Dunaji je protivno stališču dr. Herbstu v tem vprašanju; dal Bog, da se tudi tam, kder se zmerom poudarja edinstvo in skupnost avstr. države, spozna in se prepriča, da le po popolni pra-

LISTEK.

SLOVO.

Soča-voda je šumela,
Mesec svitlo je sijal,
Jaz pri oknu sem slonela,
Ko si ti slovo jemal.
In zdaj vselej, ko velika
Soča na večer šumi,
In ko lune svitla slika
Iz vodé se zablješči,
Vselej te na mostu stati
Vidim v duhu pred soboj,
Velicastni mesec zlati
Razsvitljuje obraz tvoj.
Vidim te, kako desnico
Znancem daješ za slovó;
Meni pa si dal levico,
In še to le prav — hladno!
Nij se tebi zdelo vredno,
Da podal bi desuo bil;
In spomin na te bo vedno
Dušo mojo žalostil.
Kolkokrat se jaz spominjam
Na ta žalostni večer,
Solze grenke si utrinjam
Vedno, zmirom, v eno mer!

M. *)

KNEZ JOSIP ali GODOVNI DAN. *)

Zgodovinski obraz gospodske pravnosti.

Spisal

Ign. Jos. Kraszevski.

Jasen, mravovit dan je bil 19. marcij 179.. leta. Solnce je bilo uže vstalo in odbulo je bilo osem, ke je grofinja Emilija zoper svojo navado vzbudila se in hotela vsčati, kar je čudo v življenji imenitnih gospij, ali vsaj kaj nenavadnega. Čuerno je z belo roko otrla si krasne črne oči, nategnila zvoncu vrvico, ki je visela nad njeno drago posteljo, in z ljubeznjivim nasmehom na obličji vzdignila se na postelji.

Po nekolikih trenutjih so se zaslišali lehki — a urni koraci v prednjih sobah; čulo se je, da se odpirajo duri, in zale dekle, gospe grofinje hišina je v belem jutranjem krilu stopilo v spalnico.

„Dobro jutro, milostiva gospa!“

„Dobro jutro, ljubá moja, malo odgrni zaveso, odgrni okno in povedi mi, koliko je ura.“

Lizika pogleda na uro v pasu, odkima z glavo in približa se grofinji.

„Koliko je?“

„Osem! Sicer, milostiva gospa, ne vstajate ob tej uri, ali denes...“ — Zbala se bila izgovoriti: zadušila je v sebi besedo s hudomušnim nasmehom, ki je tičalo v njem nekoliko prilizjenosti.

„Kakega obličja sem denes, Lizika?“

„Čudovito! — kakoršnega je krasna osemnajstletna gospodičina; če meni ne račite verovati, pogledite se v zrkalu.“

„Ali je uže kedo prinesel cvetic iz zimskega cvet-

ličnika ministra P.?“ — segnila je v besedo jej grofinja in z roko od sebe porinila zrkalo, kakor bi se bila bala ga.

„Ne še.“

„Ali ne še?“ — začudila se je nemirno grofinja. „Prav res! Ti ljudje ničesar ne učine o pravem času!“

Lizika se je nasmijala po strani, obraz zakrila si s krilom v tem, ko je gospe podajala ga — in pobegnila je po zajutrek.

Grofinja je vstala, stopila pred zrkalo, zavezala nekolikokrat, ozrla se po sobi in zaspana sedla na blazinjak, pred katerim je stala velika mahagonijeva miza, polna različnih dragotin. Pomizna posoda iz španjskega porcelana, brušenina, posodje — krasno izdelano iz srebra, alabastrove cvetlične čašice in še mnogo drugih rečij je bilo po njej razstavljenih; na strani ob zidu so bile razložene krabice: na vse to je ozrla se grofinja — in zopet je smeh priplul jej na krasna ustna.

V tem se je vrnila Lizika, v enej roci na kositariki prinesla čašo vrele čokolade, v enej pa nekov listek.

„Kaj si to prinesla?“ — vskliknila je in povprašala grofinja in pokazala na listek.

„To je vaše milostive prijateljice listek.“

„Prijateljice?“ — oponese jej grofinja in malo oblačna dvigne se, kakor bi bila hotela pokregati blebetavo slušnico.

„Krasne gospe nemajo prijateljic, za tega delj imajo pa tem več sladkih prijateljev.“ — rada bi bila Lizika pošalila se, pa grofinji nijso bile po vseči šale: bala se jih je.

„Čigav je ta listek?“

„Grofinje Palmire!“

„Palmire!“ — začudi se grofinja in nestrpno stegne roko: „Daj mi listek!“ — rekla je in začela jako pozorno brati pismo, drobno popisano na

*) Pričajočo lepo pesen smo prijeli od neke gospodičine, vrle Slovenke, z Goriškega. Prav radi smo jo natisnili v svojem, dasi politiki posvečenem listu in nadajamo se, da smo s tem napravili njej sami veselje, svojim čitateljcem in čitateljem pa podali še njo interesantno berilo. Pisateljica, na nogel

*) To je Josip Ponjatovski, stričnik poslednjega poljakega kralja, francoski maršalek, ki je 1813. leta utonol v Elstri.

vičnosti proti vsem kronovinam in proti vsem narodom je mogoče obstajati trajajočo edinstvo in celokupnost, in da bi naši gospodje na Dunaji tu di znova oživali, kakor je enkrat to storila nezadovoljna rimska plebs, basen Agrippovo pa v nasprotnem pomenu ter se preverili vendar enkrat, da tudi želodec (namreč centrum, glavno mesto in notranje kronovine) se pokvari in gre pod zlo, če skrajni udje (pri nas skrajne provincije) otrpnejo, ali odrečejo službovanje, ker jim želodec izmózga vse moči, namesto, da bi jih z njimi delil, in jih tako pri dobri moči ohranil.

Herbst se sicer ne briga zato, če zgubi popularnost v naših južnih kronovinah z oponiranjem zoper njih najvišje interese, kajti kakor je znano, da Herbst sovraži več Primorce, kakor Turke in Zamorce (pa ne, Turki so njegovi najzanesljivejši zavezniki) ampak še več kakor Čehe in Rušo in druge Slované, ravno tako znajo ceniti Primorci njegovo mišljenje, znano jim uže od časov meščanskega ministerstva posebnost pa njegovo in drugov ravnanje v zadevah bokeljske homatije, v sled česar, se mora z gotovostjo soditi, da njegova kandidatura ne bode nikoli postala vprašanje v južnih kronovinah.

Kar pa po kakem nočemo neopazeno pustiti, je to, da, karkoli naj bo ugon, njegovih dejanj prihodnost Avstrije s tako politiko nij pospeševana, kajti če bi se imela razrušiti papirna mogočnost dunajske borse, katera zdaj resnično močne dohodke daje avstrijskim financam, bi bila Avstrija zopet prisiljena apelovati na pomoč svojih kronovin in se upirati na roke svojih mnogojezičnih narodov.

Mogoče je, da eksceleca Herbst prav po patriotično retirira v svojo ožjo domovino, da se tako reši novega občnega potopa, v tem slučaju pa je upati, da bodo rojeni in zvesti Avstrijanci, to je razni narodi še enkrat poskusili rešiti tudi brez njega (Herbst namreč) uže večkrat na morju in na suhem pred sovražnikovo veliko silo oteto Avstrijo ter si jo vzdržavati in če ta zadoja tudi ne bo imela žalibog po Herbstu odstranjene direktne komunikacije še zapadno Indijo, tedaj ostane brez udeležstva po njem zančevanih prednostij svetovnega trgovstva.

Lucanus.

Dopisi.

V Gorici, 20. marca 1873. Oni teden prišel je, kakor se sliši, odgovor ministerstva na lausko resolucijo našega deželnega zbora: da naj se spremenijo naše goriške srednje šole v dve narodno - pararelni realni gimnaziji, to je, realka naj postane realna gimnazija z italijanskim, sedanja gimnazija pa realna gimnazija se slovenskim učnim jezikom. Ministerstvo pa je nekda odgovorilo, da srednje šole v Gorici naj ostanejo, kakoršne so, pa da je dež. zboru na prosto dano, da ustanovi 2 nižji srednji šoli in sicer eno v Tolminu s slovenskim učnim jezikom, eno pa v Gradišči z italijanskim učnim jezikom in sicer na deželne stroške; iz državnega zaklada pa bi se dovolila k večjemu kaka podpora. Tedaj goriške srednje šole morajo ostati nemške, dasiravno na Goriškem nij družih Nemcev, nego en par naseljenec, penzjistov in nekoliko začasnih gostov. Za te tedaj je državni žep tako daleč odprt, da jim zdrži 2 srednji šoli; Slovenec pa naj pošilja svoje otroke v Tomini; tam naj si napravimo narodno šolo na svoje stroške, kakor da ne bi slovenski državljani plačevali nobenih davkov za šole sploh in vendar pravijo naši kmetje, da so uže črni od samega plačevanja. Nemcem pa dajo šol, kolikor jih hočejo na državne stroške; a Slovenci naj plačajo še

vseh štirih straneh, a mej branjem je odmajevala z glavo, skomizgala z rameni in oholo posmehovala se. Lizika je stala in gledala od daleč, ozirala se po stropu in nestrpljivo čakala, kedaj grofinja prečita list, naposled pa je predrznila se in poluglasno spregovorila: „Čokolada se hladi.“

Po nekotikih minutah je z lepe kositarke zginola vrela pišča, zmanjkalo nekotikih bškotov, a grofinja je živejša rudečica cvela na licih... v tem je pridrdral nekov voz.

„Pogledi, pogledi, Lizika, ne mara je Palmira?“
„Nij ne,“ — odgovorila služnica in spusti zeleno zaveso, ki je bila razgrnila jo, ker je hotela pogledati skozi okno „Gospod grof je, morda se odpelje v mesto, ali pa h kralja na dobro jutro (petit lever).“

„Kaj je nama do tega, naj se odpelje, ne mara bode tam vladiki zopet prav pete lizal, kakor jih je včeraj! Vse mesto uže jezikuje o tem! Prav res,“ — pristavila je z ošabnim glasom, „ta kukavna starost, gotovo nij vredna takega poniževanja!“

„Res, gospod grof je to!“ — dejala je Lizika in kimala z glavo.

Zopet se drkot začuje na dvoričji. Lizika pokuka skozi okno.

„O! to je gospe grofinje zeleni pariški voz!“

„Hvala Bogu!“ — skočila je v besedo jej Emilija, prirejevala jutranjo obleko na sebi in mimo grede pogledala se v zrkalu. „Priredi čokolado, ljuba moja!“

„Uže idel!“ — dejala je grofinja in velik črn

enkrat davek; naj jim bo draga ta želja po izobraževanju v materinem jeziku. Ne rečemo, da Tomini s časom ne bo silno potreboval srednje šole, posebnost pa bo one kraje oplodila predelska železnica; a poprej bode se vendar moral Tomini preskrbeti z normalno, kajti zdanje se ne začne pri strahu. In potem so pa potrebni tudi učni pripomočki in koliko profesorjev se bode oglasilo za Tomini, če jih še za Gorico nij mogoče zadosta dobiti. Tudi je vprašanje, če bo morala vsa goriška okolica, Kras in Vipavska dolina pošiljati svoja slovenske otroke tija na mejo, namesto v središče male kronovine. Pa denimo, da se vse to zgodi, da Italijani pošljejo svoje otroke v Gradišče, Slovenci pa v Tomini, ali bo potem vlada goriške srednje šole zaprla? kajti za 10 nemških dijakov vendar ne bo vzdrževala kacic 25 in več profesorjev.

Vladni odgovor tedaj nema nobene temeljitosti; goriška mala kronovina potrebuje za zdaj in pred vsim svoje šole v središču iz mnogih, vsakemu slepcu jasnih razlogov. Kaj je tedaj vlada nameravala s takim odgovorom? Vse vprašanje zaradi narodnih šol zopet zavleči, ali prav za prav naš deželni zbor smešiti in ga za nos voditi! Nekteri poslanci, posebno italijanski so sicer zato, da se vladni modus sprejme in upelje; o tem in sploh ob vladnem odgovoru pri drugi priliki kaj več in bolj natančnega.

V soboto so se sešli naši deželni poslanci v dež. dvoran; da se posvetujejo o nakupu zemljišč: za kmetijsko šolo; sklenilo se je o večino glasov, da se nakupi blizu mesta nekoliko raznega posestva in sicer ne skup, ampak po parcelah tu in tam in da se ozir jemlje na razne lege in na razne lastnosti zemlje in pridelka.

Deželni odbor je uže zaznamoval vsa zemljišča, katera misli nakupiti in to je potrdila tudi večina poslancev. Potrosilo se bode samo toliko za nakup omenjenih zemljišč, kolikor je dovolila vlada v ta namen.

Menimo, da je bil ta sklep moder v vsakem obziru, posebno pa kar se tiče finančne strani; sicer bi pa tudi radi slišali mnenje strokovnjakov.

Naša čitalnica nam je sicer letos obečala zraven prijetnega pusta tudi zanimiv post; slišalo se je s konca, da bo mnogo besed, predavanj i. t. d.; a, kakor se ališi, se nijta mogla veselici odsek in odbor zediniti zaradi programa veselice, nastal je potem še prepis o kompetenci, kakor na priliko mej državnim zborom in dež. zbori — in po mnogih sejah v enem in drugem odboru, so gospodje pevce, deklamatorje, govorniki igralce i. t. d. iz čitalnice izdebatirali.

Živeli! Kompetenca je lepa reč!

Iz Zgonika 7. marca. [Izv. dop.] Vsi Kraševci smo bili veseli, ko smo v „Soči“ čitali, da bode gosp. profesor Povše tudi nas obiskal ter govoril o kmetijstvu v Sužani, Komnu in Divači; pa kedo ne bo vesel, če vidi, da se je začelo tudi na nas uboge kmetovalce ozir jemati in spoznavati važnost našega stanu, mej tem ko so bili naši očetje še robje in so kot taki živeli v veliki temi. Gotovo je, da bodo predavanja g. prof. Povšeta vsi Kraševci močno obiskovali, a mi, ki smo oddaljeni od vseh krajev, kder bodo predavanja, se se jih menda ne bomo mogli udeležiti v mnogem številu. Kako bi se dalo temu pomagati? Morda s tem, da pride eno nedeljo g. profesor govorit tudi v Nabrežino; tam bi se morda tudi mnogo vrlih okoličanov tržaških udeležilo.

A pomagalo bi se v naših srenjah gledé napredka v kmetijstvu tudi drugače; naše občine namreč ne poznajo nobenega gospodarskega lista in tudi knjig ne, ki govoré ob umnem gospodarstvu.

zavoj razgrnila čez mizo in zakrila z njim razne razpostavljene dragotine.

V tem priče grofinja Palmira. Palmira je bila gospa visoke rasti, pa uže nekako odcvela; obličje je imela malo podobno gospé „de Maintenon“; poznalo se je na njem, da je mladost preživela brezi posebnih neugod. Črne oči, majhen nos, ozka usta — vse obličje je bilo na navadno pravilno, kar je bolj čest, nego ljubezen vzbujalo do nje. Grofinja Palmira je bila krasna, — da, po svojej starosti jako krasna — vse to pa je bilo samo lepo grobišče, nekadanje Palmire. Prav narobe je imela obraz ustvarjen Emilija: nje ljubkost je bolj podobila jo Ninoui de l'Enclos ali Mariji Stuartki. Mnogo vtipa, mnogo vabljivost in nekoliko prijetne otožnosti, razlite po vsem njenem obličji — vse to je vredno zagovarjalo nje sicer menj pravilno obličje.

„Dobro jutro!“

„Hvala!“

In objeli sta se obe srčno, ljubeznivo smijali druga drugej, po strani pa žarljivo škilili, kakor bi bili druga drugo hoteli utopiti. Nič čudovitega nij to, ker sta bili tekničji.

„Kako si denes krasna!“

„Kako živo je tvoje obličje!“

Po teh prilizljenih besedah sta obe malo premenjeno pozopetili Milierove komedije nastop, Lizika pa je skrivoma smejala se obema v sosednej sobi.

Vse se suče po okolnostih! — dejala je naposled Palmira. „Knez Josip denes ne prejemlje nika-

Zakaj ne bi se naročilo več posestnikov skup na „Slovenskega gospodarja“ v Mariboru, ali pa na goriški „Gospodarski list“ in na koristna knjige zadevajoče kmetijstvo? Saj se mnogo denara po neumnosti zavrne. A da bi začel naš kmet umno postopati in modro gospodariti, to ne ugaja nekterim narodovim pijavkam; ti hnavci pravijo, ka je bolje, da kmet manje zna in da bi bilo najbolje, da ne bi nobeden nič ne vedel; uže vemo zakaj, ker dokler vlad. neumnost, bodo oni dobro živeli in si polnili mavho na ta račun. V tem obziru pa imajo gotovo učitelji v prvi vrsti poklic, da ljudstvo pri vsaki priložnosti podučevajo, da mnogo gospodarskih podukov čitajo in jih potem mej občinarji širijo in to pri vsaki priliki, bolisi v šoli, v čitalnici in tudi gostilnici; a jaz žalibog, poznam učitelja, kateri sicer ima gospodarske liste, pa jih nepreprezane meča v kot, namesto da bi jih saj komu posodil.

Prepričal sem se tudi v nekem kraju, da otroci malo ali nič ne znajo, ker se menda učitelj malo briga za polak in rajši ua lov hol in še na prepovedan lov.

Dasiravno je ta učitelj zmožen človek, vendar ne bo koristil, ker nij zvest svojemu poklicu. In tako imamo mnogo učiteljev na Krasu, od katerih smo pričakovali hribe in doline, pa smo se uže raznenadili; ti gospodje namreč mislijo: „Zlaj smo prosti, kruh imamo, noben hudir ga nam ne vzame.“

Kaj boste Vi, starši, ki morate učitelje s krvavimi žulji plačevati, k temu rekli? In krajni šolski sveti, ali bodo zmerom polni obzirev na žlahto itd., in bodo li oni zmerom križem roké držali in vkljub §. 11, 12, 13. in 14. šolske postave vsakih 5 čiških let enkrat zborovali? Če ima uže ljudstvo kako oblast, naj jo pošteno in marljivo rabi, če ne je nij vredna, je nezrelo!

Tudi okrajno šolsko nadzorstvo opominjam pri tej priliki, da ne bi se preveč zanašalo na krajne šolske svete in na učitelje; potrebno je, da se pogostoma prepriča, kaj se po deželi godi, če otroci kaj znajo ali nič, in da se pri imenovanji učiteljev na to gleda, da je učitelj popolnoma kos svojemu poklicu, da pozvede, če je uže kaj koristil in če je srenja v vsakem obziru z njim zadovoljna, posebno pa z napredkom otrok. Tudi se je pokazalo, da so tisti učitelji, ki so uže po dosta let v eni srenji, nemarni postali in da so se preveč pobratili z vsemi občinarji ter se tudi vinu udali, kar škoduje njihovi avtoriteti, ker ne uživajo več tolikega spoštovanja.

V tem obziru se bo pomagalo, da se učitelji ostro nadzorujejo in pogostoma predstavljajo in prav bi bilo, da bi se konkurzi vsakih 5 ali 6 let razpisali. Tista občina, ki ima dobrega učitelja, bi ga ohržala, druga pa ki ne bi bila zadovoljna, bi si družga pre-skrbela.

Tudi je bolje, če so učitelji oženjeni, ker jim potem več ne rogoviljo reči po glavi, katere nijso za njih stan. To vse priporočav preudarek šolskim oblastnijam in učiteljem samim

M. Milič, starešina.

Iz ajdovkega okraja. [Izv. dop.] Uže več časa se sliši, da se potezate županiji Šmarje in Ribenberg na vso moč za to, da bi se naredila nova skladovna cesta iz Ribenberga v Branico. V začetku smo menili, da je to le šala; a zljaj se nam pripoveduje, na se tudi cestni odbor ajdovski mnogo peča s tem vprašanjem in da so tudi nekateri gospodje v deželnem odboru,

*) Čudno, da nam dohajajo uže od večih stranij pritožbe zoper g. učitelje!

URED.

koršnih gostov, sam nekam odide na nekoliko ur, zvečer pa pride domov. Moj François se je uže ob vsem razgovoru z njegovim hišnikom in onadva nama dasta vest.

„To bode izborno!“ — potrdila je Palmira in hlepno poškilila na mizo — kakor bi bila hotela z očmi prodreti preginjalo, ki je bila pokrita z njim; ali Emilija je videla to, ter „brž na dvorske novice zasuknila besedo...“

„Ali je kralj zdrav?“

„Govoré, da mu je slabo po skopčevem mesu od obeda v četvrtak.“

„A vladika! ta omrzeli vladika!“

„Nikar me ne spominjaj na nj!“

„A knez C...., ali se še smerom krega z generalom?“

„Zmerom še.“

„A naš pesnik!“

„Spisal je odo na kralja itd. itd.“

Naši gospé sta preleteli dvorske novine in spomnili se lastnih zadev....

„Kaj si kupila Josipu?“

„Ali jaz? — malenkosti!... Nekoliko cvetličnih čaš, dva stolavdelana, da bi človek ozrl se v to...“

Palmira pogleda na odkrito mizo; ja me grizti se v ustna, priporočil se in odide k durim.

„Jaz te počakam!“

„Dobro!“

„Z Bogom!“

„Z Bogom!“

(Dalje prih.)

kateri so projektovani novi cesti jako ugodni. Zato se nam zdi prav primeren trenutek, da spregovorimo javno o tej cesti rano besedo.

Kedor pozna kraje, kateri nameravajo novo cesto izpeljati, ve, da imajo tam že obilo skladovnih cest, n. pr. ceste skozi občino Šmarje iz Ajdovščine skozi Žablje, Šmarje v Stanjel; iz Vipave mimo Guč, skozi Branico do Koblija. Te so v braniški dolini. Občina ribenberška ima pa še važnejše zveze, namreč: Skladovno cesto od cesarske ceste pri Potočah, skozi Kasovlje, Ribenberg, Komen do Trsta, potem ono iz Dornberga skozi Ribenberg, Stanjel v Koblijo, kjer se zveže z braniško cesto in drži skozi Štorje do Razdrtega.

Naj opomemo, da je zadnja imenovana cesta iz Ribenberga do Podlaga pri Branici dobro izpeljana in le kak streljaj oddaljena od projektovane nove ceste.

Iz tega se vidi, da imate omenjeni županiji dovolj cest, po katerih lahko svoje pridejke izvažate in da tudi kupci od vseh strani lahko z vozovi tja prihajajo.

Pomisliti se pa mora tudi, koliko stroškov prizadevajo sedanje skladovne ceste v uvedenih županijah ajdovskemu in sosednim okrajem. Velika večina ajdovskega okraja uže sedaj prehudo občuti dotična zelo težka bremena.

Naj se tudi pomisli, da velika večina ajdovskih občin leži na podčavenski strani mej Ajdovščino in Črnicami, da imamo tu sicer cesarsko cesto, katera nam pa veliko cestnine pobere; da imamo zraven tega mnogo občinskih cest, katere moramo z velikimi žrtvami vzdrževati, na pr. Lokavec zraven družih ono dolgo od križke meje do cesarskega gozda, po kateri izvažajo tudi Šmarenci, Brančičani in Ribenberčani potrebna drva iz gozda in če se na drugi strani poudarja, da imajo občine Šmarje, Branica in Ribenberg primerne prav malo svojih občinskih cest, in da so tudi te prav revno vzdrževane, ker se njihovi gospodarji rajše se skladovnimi pečajo, katere vzdržuje celi okraj, — če vse to pomislimo, ne moremo priti do drugega sklepa, kakor do tega, da nij ne prav potrebno in bi niti ne bilo pravično, da bi se na braniški strani še ena nova skladovna cesta napravila. Ako spoznajo dotične občine, da bi jim bila taka cesta koristna in potrebna, naj se zložijo skupaj in naj jo po letih izdelajo; a naj ne zahtevajo tako ogromne žrtve od celoga okraja.

Kakor slišimo zahteva deželni odbor od cestnega odbora ajdovskega motiviran predlog o tej zadevi. Evo mu tukaj nekoliko gradiva za motivacijo!

Eden v imenu več družih.

Iz Dutovelj 10. marcija. [Izv. dop.] Dovolite mi, naznaniti slovenskemu občinstvu, kako se agitira po Krasu zoper „Sočo“ i kako se love naročniki za drugi slovenski list v Gorici.

Pred nedavnim časom pride neki V... (po njegovem priznanju brat onega duhovna „Ex-Sočana“) v gostilnico našega gosp. St... (vrlega narodnjaka), kakor se je videlo, uže malo vinjen, i prične nam razjasnovati razlog, zbog katerega je bil poslan; poslan je bil namreč, po njegovih besedah, od neke goriske duhovne oblasti, ka naj nabira naročnike na „Glas“. A ubogi, spodletel, mu je! Vkljub njegovemu prizadetju so zbrani občinarji zvesto i hrabro se držali „Soče“ i jo pri vsaki priliki zagovarjali; trdili so vedno, da niso zadovoljni s takim listom, v katerem se ne najde družega nego prepir. „Prepir imamo uže doma“, so odgovarjali mu zbrani, „mi hrepenimo kaj zanimivejšega izvedeti, kako se kaj po svetu godi, četi kak članek o zagovarjanju naših pravic itd; bo pa v „Glasu“ malo ali nič tega; mi se ne skladamo z njim!“ Ko je videl ubogi mož, da se mu ne bode kaj osrečilo, se v svoji sveti pijanosti raztogoti, vzame svoj koš in odide okolo 11. zvečer, pa ne vemo kam; le toliko vemo, da se je drugi dan k našemu gosp. dušnemu pastirju B. podal, i mu ves oni pripetljaj razodel. Prihodnje nedeljo gremo po naši stari navadi v cerkev k službi božji; gospod se spravijo na leco i mej drugim so pričeli tudi naše občinarje zmerjati, jih z „olikovci-oblikovci“ pitati, jim očitati, da so-bezverski itd.

Lepo, srčno hvalo rekamo onim izrazom, s katerimi nas je naš gospod učitelj počestil; hvala Bogu, da vendar priznava, ka nas je tako olikal! (Oprostite, da smo ostri sklep dopisa nekoliko pristrigli! Saj dogodba sama uže dosta jasno govori. Ured.)

St. i Ž.

Politični pregled.

Kar na tihem se je bil pretečeni teden 12, 13, 14. t. m. sešel federalistični kongres na Dunaji, bile so skupaj odlične osebe državnopravne opozicije, kakor grof Hohenwart, dr. Rieger, grof Klam Martinec, dr. Pražak, grof Falkenhayn, Belcredi, grof Thurn, knez Lobkovič, knez Salm, Oelz, izmed Slovencev dr. Costa in več drugih odličnih federalistov, skup blizo 70 osob iz Češkega, Moravshega, Šlezije, Tirolskega, Štajerskega in Slovenskega. Bili so na Dunaju in se s kongresom pogajali

tudi zastopniki Poljakov, knez Czartorsky, knez Sapieha, dr. Smolka in dr. Šmarcevsky. Pri tem kongresu se je dognala popolna sprava mej državno-pravno opozicijo in mej Poljaki in vsi drugi federalisti skupno delali in dogovorili so tudi program, po katerem hočejo edino postopati, da vržejo ustavoverno ministerstvo ter Avstrijo uredé po federalističnih načelih. Če pomislimo, da so ti sklepi veljavni za 213 cizlajtanskih državljanov, se smemo nadjati, da ne bo več dolgo časa trajalo ustavoverno gospodarstvo v Avstriji.

Ustavovernim listom je ta kongres nenadoma prišel; kaj čuda, da so na vso moč razgrajali in uboge federaliste obsuli se znaumimi ustavovernimi psovkami ter kongres smesili; a uže to, da se trudijo pomen tega shoda na nič reducirati, kaže da jih vest peče in da hočejo sebe in svoje verne z lažjo tolažiti.

Nu, naj se le tolažijo; mi pa gledamo s zaupanjem v bodočnost, poznajoči veliko moč, katera je v edinosti vseh dezdaj preziranih narodov: ustavoverci so uže zavozili z direktnimi volitvami, naj jih le upeljejo, pa se bodo kmalo prepričali, da z njimi ostanejo ne cedilu, kajti krona ne more trpeti terorizma ene svojati, če se noče nevarnosti razpostaviti.

Dalmatinskim 5 poslancem dežujejo, kakor smo uže zadnjič uganili, nezaupnice od vseh strani, najprvo so narodni deželni poslanci, njih direktni volilci, protestovali zoper izdajsko postopanje, potem pa še razne mesta in vasi. Iz Spleta si je dal Ljubiša telegrafovati, da so ondodni prebivalci zadovoljni z večino reformo.

Zdaj pa je starešinstvo onega mesta na Dunaj telegrafovalo, da je ona izjava gola laž, da so vsi Slovani najhujše razaljeni in javno protestujejo v „Narodnem Listu“. Samo Italijani so zadovoljni, ker se rajši z Belcebubom zvežejo, nego s Slovani, katere črtijo in se jih bojé.

Na vse zadnje pa je še dr. Costa objavil neki pogovor s popom Danilom; on je namreč pri nekem pogovoru s Costo na Dunaju izrekel, da čez 100 let postanemo mi Slovenci Nemci, dalmatinski Slovani pa Italijani; in ljudje, ki so navdani s takim duhom, naj bi zastopali Slovane Pač svojo zastopajo mavho po pregovoru: „sauve qui peut“ (reši naj se, kdor se more) to je: rešimo zase, kar je mogoče, ker je uže vse zgubljeno.

Po tolikih nezaupnicah in javnih grajah, po kletstvu svega Slovanstva, bi se bil uže vsak pošteni odgovor poslanstvu; a gospodje dalmatinski „poustavoverice“ imajo debelo kožo in se jih tako malo prime kletev njihovih bratov, kakor poturice! Takih izgledov bomo mi Slovani še zmerom doživeli, dokler se ne otresemo starih pregreh: needinosti, separatizma in servilizma.

V državnem zboru je uže zopet poslanec Rozer stavil predlog, naj se v Avstriji loterija odpravi; čas bi bil res, kor z loterijo se ravno ubogemu delalcu največ denara iz žepa jemlje in demoralizuje ljudstvo. — V Vorarlbergu kder so bile razpisane volitve za silo je zopet izvoljen poprejšni poslanec, federalist dr. Oelz; tedaj slabo služi ministerstvu ona postava.

Državni zbor, ko je uže sprejel vse postave zadevajoče volilno reformo, zdaj pretresuje proračun za letošnje leto. Pri tem pretresovanju je prišlo uže do marsikatero zanimive debate; tako n. pr. je interpeloval Rechbauer ministerstvo, kako stojé reči gledé sekvestracije črnoviško-lvovske železnice, na kar je Giskra začel hudo razgrajati čez ministra Bahnsa in tirjal preiskavo v zbornici; minister pa je kratko odgovoril, da nij mogoče še naznaniti uspeh sekvestracije, ker nij bilo še mogoče dobiti vseh dokazov. Da jih ministerstvo ne dobi, bode uže Giskra skrbel. Tudi je bila sprejeta pri debati o proračunu resolucija, naj ministerstvo podeljuje koncesije samo takim železnicam, katere ne potrebujejo nobenih državnih garancij. Ta resolucija je obrnena proti predelski železnici, proti kateri je tudi dr. Herbst govoril filipiko, katero smo zazrnili v denašnjem uvodnem članku. Porabimo pa to priliko, da vprašamo naše slovenske oportunce, koliko nam je hasnila oportunska politika? Nič, ampak deskreditirala nas je pri prijateljih in pri ustavovercih. To so dokazi za naše vedno trjenje. V gosposki hiši je zdaj na vrsti volilna reforma; odsek, kateremu je bila izročena ta postava, je po eni

sami seji sklenil priporočati jo zbornici, da jo sprejme.

V odseku pa so gospodje grof Rechberg, knez Trautmansdorf, grof Olam-Gallas in knez Metternich proti volilni reformi protestovali, češ, da je ustavolom, kar daja „Neue freie Presse“ povod k resnemu premišljevanju; ona namreč izpoveduje da ne samo fevdalci, kateri so se zmerom držali državnopravne opozicije bodo glasovali zoper to postavo, ampak tudi uže gosposke zbornice, kateri so čezdaj držali z ustavoverci.

Včerajšni uvoden članek tega lista ovajeva bojazen, da ne bi padla ta postava v gosposki zbornici. Ta bi bila lepa, če bi ustavoverci še pred razstavo izgospodarili.

Prihodnjič bomo uže kaj gotovega, morda jako zanimivega poročali. Državni zbor je v zadregi zaradi Poljakov, čas je, da jim zbornica vzame mandate, ker nečejo priti v zbornico; pa vendar hočejo ustavoverci čakati, če pridejo, ali ne v delegacije in če ne bi prišli, bodo potem volili Janovski, Vodek in Blodar 7 poljskih delegatov izmed ustavovercev; iz tega se razvidi, da ustavoverci nijso nikoli v zadregi.

Skrejšovski je proti pologi f. 10.000 kavalje izpuščen iz zapora; te dni se bo menda začel enak proces, kakor proti Skrejšovskemu, tudi proti Gregru.

V Ljubljani so pri volitvah v mestno starešinstvo bili izvoljeni sami nemškutarji, ker se nij udeležila narodna stranka volitve v kljub sklepa v Sloveniji, in to vse vsled needinosti mej starimi in mladimi in ker stari po nobenem načinu nijso hoteli tega storiti, kar so nasvetovali mladi. Stari znajo izpeljati svojo voljo; za sredstva nijso v zadregi.

Na Ogrskem je bil v parlamentu boj zaradi povišanja proračuna, z njim je potegnila levica in videlo se je, kako da Deakova stranka razpada in da je na površju ministerska kriza; a zdaj se je za nekoliko časa zopet vse poravnalo.

Thiers je zbolel vsled prevelikega dela precej po imenitnem govoru, s katerim je potolažil vse stranke, in svojo republiko zopet močno utrdil; pa je uže na potu poboljšavja. — Francoska vlada je sklenila z Nemško novo pogodbo, vsled katere bodo Nemci izpraznili vse francoske okraje, v katerih imajo še kaj posadke do avgusta, do katerega časa bo francoska poplačala ves svoj dolg, (150 milijard frankov.) Na Francoskem je zaradi tega veliko veselje in Thiers se je s tem narodu še bolj prikupil. Francoski minister Remusat je pisal kot odgovor Castellarju jako prijazno pismo Olozagu španjskemu poslancu v Parizu. Karlisti so zdaj povsod potolčeni in Španjska republika se tedaj čedalje bolje utrjuje, ker uživa simpatije vse civilizirane Evrope. Ker bo Španjsko tudi sosedna francoska sestra podpirala, bodo s tem vrata zaprta raznim pretendantom.

Angleška hoče Portugalsko varovati pred republikansko propagando, katera se je začela širiti.

Razne vesti.

(Čujte, o. kr. avstrijske pošte!) Te dni je g. prof. Fabkovič, urednik hrvatskega šolskega lista „Napredak“ iz Verone v Milan poslal prof. Baudouinu pismo s čisto hrvatskim napisom; pismo je, se ve, da brez vsega zadržka prišlo adresatu v roke. To naj si tiste c. kr. avstr. pošte dobro za ušesa zapisejo, ki liste s slovenskimi napisi daleč okrog po svetu romat pošiljajo. Saj celo pri c. kr. telegrafskem uradu v Ljubljani ne vedo, kje naša Gorica stoji tako, da telegrami v Gorico namerjeni po Transilaviji slepe miši love.

(Karneval v Veroni.) Iz prijateljskega pisma posnamemo te-le vrstice: „Morem vam reči, da v Verono doji samo zaradi karnevalne svečanosti, je v istini vredno. Dandanes, mislim, se samo v dveh mestih karnevaluje v velikem: v Benetkah pa v Veroni. Benečanom je glavna namera malo razuzdati se, razigrati, drugi svet, druge narode k sebi privleči in tako denarje v to zapuščeno mesto napeljati. Verona pa v tej zadevi stoji dostojanstveno na vrhu. Njej je glavna naloga o tem lepem i veselim slučaju nabrati mnogo novcev za plemenite namere za vzgojivanje siromašne mladine. Pa res od 20. febr. počeli so Veronezi praznovati pravo narodno svečanost. Do 11. ure zj. se še kaj dela i trži; onda pa se začne vsa zapirati i pripravljati za veselice.“

A tudi se ne veseli samo Veronez, nego vsak dan pridere ljudstvo s kmetov od daleč v mesto in tako se svojo pričujočnostjo povzdiguje narodno svečanost. Najvzvišeneji karakter praznika pa se vidi v tem, da se karnevala ne udeležujejo najnižega kroga ljudje, kakor n. pr. v Avstriji, nego trgovci, literati, bogatniki, da celo oficirji prodajajo v Amphitheatru razne stvari, katere je darovalo občinstvo v podporo siromašnega ljudstva. Pri nas bi kaj takega ne smel oficir storiti za živ krat ne. In hoc actu videretur apertum et summum crimen...

Iz vsega se vidi, da odkar se je Benečija i Lombardija osvobodila tujega jarma, od onda se je Italijan odkril v svoji naravi in le predobro ve ceniti, koliko vredno zanj je to, da more reč: „Jaz sem Svojkovič!“

(Soča-quadrille.) Iz Rovinja se piše s pomorke ladije „Slov. Nar.“ sledeče pismo: „Kdo bi bil mislil, da se bodo kdaj slovenske melodije glasile sredi jadranskega morja na neobširnej morske planjavi? Čujte: Na največje avstrijske oklepai „Lisi“ imamo tudi mornarsko-vojaško godbo, obstoječo iz štirinajstih mož. Ta godba nas razveseljuje vsak dan, po letu in po zimi, pri lepem in pri grdem vremenu. To se ve da, če čujemo tudi večkrat krasne ouverture iz italijanskih in nemških oper, igrajo se vendar večidel skoraj same okroglo kompozicije, in veselje je gledati, kako se zvečer mornarji na krovu vrte, da vsaj nekoliko pozabijo trud, katerega so prestali med dnevom. Krasotic sicer nemajo: pa kaj mar Dalmatiuca devotka? Eden oprime družega in rajanja nij več konec, da neha godba svirati. Kaj si tedaj moremo, če pri t kih okoliščinah čitamo v „Slov. Narodu“, da je naš Blaschke sestavil krasno četvorko slovensko? Kakor blisk pride na um tukajšnjemu vrlemu narodnjaku, mašinstu M., pisati v Ljubljano po „Soča-četvorko“ in v štirih dneih imeli smo jo uže v rokah. Naš vrl kapelnik Mietzel se spravi nadjo, da jo instrumentira, in v zopet štirih dneh bila je gotova in teško smo pričakovali odmenjenega večera, da homo čuli najnovejšo slovensko kompozicijo. Lehko si tedaj mislite, kako nam je Slovauom — in naše število na „Lisi“ je precej veliko veselilo se srce, ko nam zadone sinoči harmonije slovenskih pesnij na ušesa, pesnij, kojih nijmo čuli uže tako dolgo. Zdelo se nam je, da se sprehajamo po slovenskih goricah in da čujemo v resnici iz ust brhkega slovenskega dekleta doneti glasove „Sem slovenska deklica“. Kdo more popisati, kaka čutja vzbuja na tujem v človeku krasna Jenkova: „Draga mati je prosila“, in komu se ne topi srce radosti, ko čuje krepko melodijo: „Još Hrvatska nij propala“? Pesni same na sebi tako krasne, je še godba izvrstno svirala in lahko si je tedaj misliti, kako smo našemu kapelniku hvaležni za to krasno zabavo. Tako delamo Slovenci pri marini propagando.“

Pri tej priložnosti svoje čitatelje in sploh prijatelje slovenske muzike opozorujemo, da v obilnem številu sežejo po „Soča-četvorki“, katera se od vseh strani močno hvali. Žalostno i sramotno bi bilo za ves slovenski narod, ko bi g. skladatelj za svoj trud ne imel drugega — nego škodo! Dobiva se, kakor smo uže naznanili pri Paternolli-ju i pri g. skladatelju Blaschke-ju v Gorici po 60 soldov zvezek.

(Popravek.) V zadnjem podlistku (št. 11. „Soča“) na 2 str. 1. koloni (spalte) v 10. vrsti od zgorj na mesti: „z ljudstvom popolnoma zaupno“ se mora brati: z ljudstvom prijateljsko in katerim tudi ljudstvo popolnoma zaupa.

(Kmetijski shod) v Rihenbergu je bil dobro obiskovan, nazočih je bilo blizo 150 kmetovalcev. G. prof. Povše je predaval o kletarstvu in sadjerej; — govori so bili navdušeno sprejeti. Po naključbi nazoči g. Rihard Dolenc je pntem sprožil misel o društvih za direktno prodajo sadja na zunanje kraje, posebno na Dunaj, kder prične maja meseca razstava. Te ideje so se nazoči z veliko pohvalo poprijeli in na povabilo g. Dolenca bode 30. t. m. pri Rebku blizo Ajdovščine shod, pri katerem se bo dogovoril natančen način teh za naše kmete neizmerno koristnih družtev; želeli je, da se naš posestniki da se v obilnem številu udeleže tega naznega shoda.

Iz urednikove listnice.

Dobili smo sledeče pismo, katero le vsled prošnje jako čest. g. dopisnika tukaj priobčimo, dasiravno kaj neradi odmerjamo prostor izjavam proti cenarijam g. Valesa:

Gospod urednik! Za potrebno sem spoznal priobčiti vrstice one strani v „Glasu“, ali pa v Vašem cenjenem listu. To Vam je v resnici dvoživno, farizejsko plemo narodu in veri vsiljeno. — Ako mi Vi prostorčka ne odkazete, pošljite blagorodnemu gosp. Dr. Gabrijelju ta listek v enaki namen, da ga on porabi „ad majorem gloriam veritatis.“ S š spoštovanjem: (podpis.)

Ker se bojimo prekoratiči one prostora, kder se resnica „gemein“ imenuje, smo tedaj — mi privzeli Vaše „poslano“; evo Vam ga: „Iz Tomina 17. marcija 1873. Akoravno je žalibog uzrok nečastnega polemizovanja z g. M. Valesom objavljen in „Soča“ nadjene dopis, c tej stvari, v koš mebe, prosim še naslednji

faktum na znanje vzeti: besede g. M. Valesa v zadnjem „Glasu“ ad c „kakor namerava ona dvojica, ki ga je vjela v svoje zanjke, da tem ložje pod njegovim imenom priobčuje dopise“ — so dosledna, grda, gola laž. Jaz ne poznam nobene dvojice in nijsem v nobeni sodelalnosti z odborom „Soča“.

Ob enem naznamim danes g. Valesu svoje ime in svoj stan, da si sloveči želodec „sine ira et studio“ po volji „ad majorem decorum clerici“ popravi

Vse druge komentacije pedantnih Mamelukov obešam patje, kder miš sabljo nosi. —K—

Gg. J. v Vipavi in T. v Ajdovščini. Velikanski škandali, katere popisujeta, so nam znani; tudi nam je znano, da je v nekterih gospodih javna morala na Vipavskem dosta trpela; a mi ne bomo priobčevali tacih rečij, ker bi znale žaliti nektere skoz i skoz poštene in velikega spoštovanja vredne osebe onega stanu, ki je našemu narodu uže mnogo koristil in, izjemši nektere čudne prikazni, še zmerom koristi.

G. p. Marku: Dosta ad a, ad b in ad c; ad rem pa prav nič. Dokazano je, da ste Vi krivi, da je prišlo do razprtije, ramesto do porazuma; Vaše laviranje to le še bolj potrjuje. Kakih dokazov še hočete? Pridite k nam s pričami, Vam še enkrat dokažemo, da ste v neresnici dosledni.

AL. R. ROJIC,

doktor medicine in ranoceljstva, magister porodolovja in za oči naznanja, da se je preselil

ZA MESNICE.

(Contrada mucedini.) št. 28.

Ordinira na domu od 9. do 12. ure dopoldne.

Zaloga

domačega, izvrstnega, čistega pikolita, lastnega pridelka po sledeči ceni: mala botilija po 70 soldov, bokal po f. 2.80 s šteklenco in po f. 2.60 brez steklenice, je pri podpisanem na prodaji.

ANTON MAHNIČ,

posestnik in vinorejec v Kobdilu h. št. 10.

Št. 82.

ok. š. s.

Razpis učiteljskih služeb.

V sežanskem šolskem okraji se razpisujejo s tem sledeče službe, za katere naj vložijo prosilci svoje prošnje z vsemi dokazi učiteljske sposobnosti in dozdanjega službovanja najdalje do 9. april 1873. pri dotičnih krajnih šolskih svetih:

1. Učiteljska služba šolskih občin III. vrste: v Štanjeli, v Nabrežini, Šenpolaji, Štjaku in v Rodiku;
2. učiteljska služba šolskih občin IV. vrste: v Avberji, v Kobiljiglavu, v Kostanjeviri, v Lipi, v Temnici, v Vojščici, v Divači, v Kazleh, na Repentabru, v Štorjeh in v Vatovljeh;
3. podučiteljska služba šolskih občin II. vrste: v Sežani in v Komni.

Dohodki teh služeb so razvidni iz §§. 22, 30, 33, 36. in 27. deželne solske postove od 10. marcija 1870.

C. K. OKRAJNO ŠOLSKO SVETOVALSTVO
v Sežani, 16. marcija 1873.

Bratje Kahnemann

v Gorici na Travniku, št. 286,

V PATERNOLLI-jevi hiši

dobé te dni bogato zbirko mašin za šivanje:

1. WELKER & WIMSON s polu-tružico;
2. s tružico za premikati v podobi cilindriških damnih miz za pisarije;
3. WHEELER & WILSON za navadno tružico;
4. HOWE & BAECKER za družine in obrtnijska dela;
5. GROVER & BECKER za obrtnijska dela;
6. SIEGER za družine;
7. ročne mašine z dvojnimi šivom na verižico in za štepanje.

Tudi imajo v zalogi mašinske nitke, svilne nitke, olja za mazanje in prevzamejo vsakovrstne mašine v popravu.

Ob enem opozorujemo čestito občinstvo na njih bogato zalogo izdelanega perila za gospode in gospoje. Naročila se takoj izpeljejo in prav natančno in vestno.

Pri balah za neveste se dobi vse po nižji ceni in odbije se še primeren rabat za nevesto.

PODDRUŽNICA

Štajerske Eskomptne Banke

v Gorici,

eskomptuje menjice domače in inostanske in izdava nakaznice za katerokoli mesto domače in inostransko.

Na uplačila v zlatu se plačujejo obresti od 4% proti 30 dnevnemu odpovedu.

Prejemljejo se ulege nizke in visoke, začensi od 10 gold. v tekoči račun (conto corrente) z obrestimi od 5%, za katere nloge se bodo izdavale shranilen bukvice in vsak znesek bode donasal obrest od tistega dne, ko je bil uplačan.

Nadalje se izdajajo nakaznice na blagajnico (Cassenscheine) donašajoče 4% obresti, če nij odpovednega obroka, in 5% če velja 10 dnevni odpovedni obrok.

Posojuje se denar proti zastavi vsakovrstnih urednostij.

Kupujejo in prodajajo se vrednosti vsake vrstne, kakor obligacije državne, privatne i. t. d. in take vrednosti se kupujejo po naročilu tudi za račun tretjih oseb, v katerem slučaju mora naročnik podati primerno pa ne visoko kavcijo.